

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 294/2023-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mgr. Karol Haťapka, s. r. o., Vretenová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Karol Haťapka, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 S 65/2018-76 z 9. apríla 2019 a rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Svk 20/2021 zo 14. decembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. apríla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 S 65/2018-76 z 9. apríla 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) sp. zn. 3 Svk 20/2021 zo 14. decembra 2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu“). Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté rozsudky zrušil, vec vrátil najvyššiemu správneému súdu na ďalšie konanie a uložil mu povinnosť uhradiť trovy konania pred ústavným súdom.

2. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že napadnutým rozsudkom krajského súdu a najvyššieho správneho súdu došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Svoje tvrdenie odôvodňuje predovšetkým tým, že najvyšší správny súd

- založil napadnutý rozsudok na skutkových záveroch, ktoré sú podľa jej názoru nesprávne, pretože podľa § 39 ods. 2 písm. e) zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 69/1967 Zb.“) účinného v čase prijatia uznesenia plenárneho zasadnutia Miestneho národného výboru [REDAKOVANÉ] (ďalej len „MNV [REDAKOVANÉ]“) zo 16. augusta 1979 platilo, že plenárnemu zasadnutiu národného výboru je vyhradené rozhodovať o územných zmenách, prípadne rokovať o návrhoch územných zmien. Podľa jej názoru MNV [REDAKOVANÉ] rozhodoval len o návrhu tejto zmeny, a nie o územnej zmene, uvedené má zakladať arbitrárnosť napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu. Argumentuje doslovným znením zápisnice z rokovania plenárneho zasadania MNV zo 16. augusta 1979 a dospieva k názoru, že došlo len k prerokovaniu návrhu územných zmien, a nie rozhodnutiu o územných zmenách, s čím sa najvyšší správny súd vôbec nevysporiadal;

- predtým krajský súd, neskôr aj ústavný súd prijali mylný záver, že poslanci MNV [REDAKOVANÉ] nerozhodovali o územnej zmene týkajúcej sa k. ú. [REDAKOVANÉ], ale iba o tej zmene, ktorá sa týkala k. ú. [REDAKOVANÉ] pričom tento svoj záver založili len na podklade indícií, ktoré odôvodnili logickým myslením a filozofickými argumentmi. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka opakuje svoju argumentáciu uplatnenú v konaní, že nejde len o nesprávne dobové označenie „[REDAKOVANÉ]“ vzhľadom na to, že obec [REDAKOVANÉ] sa skladala z dvoch k. ú. [REDAKOVANÉ], preto nemôže obstať záver, že ak tieto orgány rozhodovali a uviedli „[REDAKOVANÉ]“ mali na mysli celé územie obce [REDAKOVANÉ]. V tejto súvislosti uvádza, že sťažovateľka preskúmala obsirnejšie skutkový stav a posúdila ho interpretačne tak, že z prerokovaných podkladov plenárneho zasadnutia MNV obce [REDAKOVANÉ] a uznesenia vlády SSR z 21. januára 1976 č. 19 (ďalej len „uznesenie vlády“) vyplýva, že predmetom rozhodovania MNV obce [REDAKOVANÉ] bolo len k. ú. [REDAKOVANÉ], keďže ani uznesenie vlády neuvažovalo so začlenením celej obce [REDAKOVANÉ] k územia Košíc, ale len časti územia obce [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľka tiež tvrdí, že jediným podkladom na záver, že sa rozhodovanie týkalo aj k. ú. [REDAKOVANÉ], bola tabuľka orientačných plošných údajov pre návrh úpravy hraníc, ktorá nebola priamo prístupná pri prerokovaní návrhu, ale len uložená na nahliadnutie na odbore vnútorných vecí Okresného národného výboru Košice-vidiek;

- vo veci konajúce súdy, ako aj ústavný súd, ktoré pri výklade vôle použili výkladové pravidlá platné pre súkromné právo (tzv. *analogiu legis*), pochybili, pretože doterajšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu pri výklade správnych aktov takýto postup neumožňuje s poukazom na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 251/2009 z 19. mája 2010, s čím sa najvyšší súd rovnako nevysporiadal.

3. Sťažovateľka ďalej polemizuje a zamýšľa sa nad tým, ako riešiť kolíziu rozdielnej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu a ústavného súdu v identických otázkach a považuje za nepochopiteľné, že 12 km vzdialená obec a jej parcely patria pod kataster Košice-mesto aj napriek tomu, že medzi tým je kataster Košice-okolie, čo považuje za nelogické, s čím sa súdy v jej veci nezaoberali. Následne podrobuje kritike aj rozhodovanie ústavného súdu, ktorý sa nemal zaoberať správnosťou iného výkladu, prípadne otázkou, ktorý výklad je potrebné uprednostniť, ale otázkou, či výklad poskytnutý všeobecným súdom nevykazuje znaky svojvôle a či je náležité odôvodnený.

4. Z obsahu sťažnosti je možné vyvodit', že sťažovateľka porušenie svojho hmotného práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu vidí v nelegitímnosti vykonanej zmeny katastrálnych hraníc v rozpore s reštitučným charakterom § 52 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 162/1995 Z. z.“) platného v rozhodnom čase, podľa ktorého katastrálny úrad rozhodoval o zmene priebehu hranice obce alebo hranice katastrálneho územia vtedy, ak sa zmena priebehu hranice vykonala v rokoch 1948 až 1989 bez súhlasu obce alebo obyvateľov obce. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľka tvrdí, že vo veci konajúce súdy vrátane ústavného súdu zaujali extenzívny až nelogický výklad, ktorý nie je akceptovateľný a ústavne konformný pri výklade aktu verejného práva, pri odstraňovaní historických krívd.

5. Z dôvodu prehľadnosti a úplnosti ústavný súd stručne zrekapituluje doterajší priebeh konania vo veci sťažovateľky.

6. Sťažovateľka (obec [REDAK]) sa návrhom z 23. apríla 1997 podľa § 52 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. v znení platnom do 31. decembra 2001 domáhala na Okresnom úrade Košice-okolie, katastrálnom odbore (ďalej len „okresný úrad“) vydania rozhodnutia o zmene priebehu hranice mesta Košice a obce [REDAK] spočívajúcej vo vrátení časti územia z katastra mesta Košice do katastra obce [REDAK]. Podľa tvrdenia obce [REDAK] bola v minulosti zmena priebehu hranice území, ku ktorej došlo s účinnosťou od 1. januára 1981, síce odsúhlasená príslušnými orgánmi, ale bola vykonaná bez súhlasu obce.

7. Podstatou správneho konania bolo posúdenie otázky, či obec [REDAK] (tá pozostávala z dvoch katastrálnych území k. ú. [REDAK] a k. ú. [REDAK]) ako právny predchodca obce [REDAK] (obec [REDAK] v danom čase neexistovala, pozn.) vyslovila súhlas s pričlenením časti územia obce [REDAK] k mestu Košice z oboch častí katastrálnych území, t. j. aj z katastrálneho územia [REDAK] alebo iba z katastrálneho územia [REDAK]. V priebehu súdneho konania nebolo sporné, že takýto súhlas bol obcou [REDAK] vyslovený vo vzťahu k pričleneniu časti katastrálneho územia [REDAK]. Sporným bolo iba to, či bol súhlas vyslovený aj vo vzťahu k časti katastrálneho územia [REDAK].

8. Okresný úrad prvýkrát rozhodol o tomto návrhu rozhodnutím č. k. H-2/97/d-BJ z 20. októbra 2004 tak, že návrh zamietol. Toto rozhodnutie vyústilo do využitia opravných prostriedkov, správnych žalôb (presne špecifikovaných v bode 2 odôvodnenia uznesenia č. k. III. ÚS 196/2017-17 z 21. marca 2017 o prijatí skoršej sťažnosti sťažovateľa, pozn.). Každé z rozhodnutí sa líšilo v jedinom – v názore, či obyvatelia obce [REDAK] skutočne vyslovili súhlas s odčlenením častí z oboch svojich katastrálnych území v prospech mesta Košice.

9. Okresný úrad naposledy rozhodnutím č. k. OU-KS-KOI-H-2/97/d-BJ z 25. októbra 2013 (ďalej len „posledné rozhodnutie okresného úradu“) návrhu obce [REDAK] vyhovel (teda jeho rozhodnutím bolo ustálené, že obec [REDAK] súhlas k odčleneniu spornej časti katastrálneho územia nedala). Krajský súd rozsudkom sp. zn. 2 Sp 59/2013 z 25. marca 2014 posledné

rozhodnutie okresného úradu zrušil. Tento rozsudok krajského súdu bol však uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Sžr 75/2014 z 10. septembra 2015 zrušený pre formálnu chybu v označení aplikovaného právneho predpisu a vec bola krajskému súdu vrátená na ďalšie konanie. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 2 Sp 59/2013 z 1. decembra 2015 vo veci opätovne rozhodol tak, že posledné rozhodnutie okresného úradu zrušil a vec mu vrátil na nové rozhodnutie. Rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sžr 32/2016 z 8. júna 2016 bol tento rozsudok krajského súdu na základe odvolania obce zmenený tak, že posledné rozhodnutie okresného úradu bolo potvrdené.

10. Mesto Košice sa následne obrátilo so svojou sťažnosťou na ústavný súd, ktorý skorším nálezom č. k. III. ÚS 196/2017-65 z 12. septembra 2017 (ďalej len „skorší nález“) vyslovil porušenie totožných práv (aké sú predmetom teraz posudzovanej sťažnosti, okrem práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, pozn.) rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sžr 32/2016 z 8. júna 2016, označený rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ústavný súd v odôvodnení svojho skoršieho nálezu dospel k záveru, že najvyšší súd arbitrárnym, ústavne neakceptovateľným spôsobom vyložil obsah prejavenej vôle obyvateľov obce [REDAKOVANÉ] pri posúdení kľúčovej otázky, či v okolnostiach veci sporným uznesením plenárneho zasadania miestneho národného výboru v [REDAKOVANÉ] (uznesením č. 18/1979 zo 16. augusta 1979) bolo prijatá územná zmena aj katastrálneho územia [REDAKOVANÉ]. Ústavný súd konštatoval, že najvyšší súd formalisticky a nelogicky posúdil prejav vôle. Argumentačne ozrejmil najvyššiemu súdu, v čom spočíva nelogickosť prijatých záverov, čím vyvrátil ich správnosť, ako aj ich ústavnú udržateľnosť, vytkol mu selektívny prístup pri hodnotení rozhodných skutočností plynúcich z vykonaného dokazovania, keď ignoroval skutočnosť, že súčasťou návrhu územných zmien boli presne špecifikované odčleňované územia obce [REDAKOVANÉ] a to vo vzťahu k obom katastrálnym územiám (vrátane k. ú. [REDAKOVANÉ]) aj s presnou špecifikáciou výmery, ako aj skutočnosť, že sa nevysporiadal ani s prílohou prerokovaného materiálu, slovným popisom priebehu hranice okresov odčleňovaného územia. Na základe uvedených zistení ústavný súd dospel k presvedčeniu o svojvôli najvyššieho súdu pri hodnotení vôle obyvateľov obce [REDAKOVANÉ], keďže prijatý záver nevyplýval z podkladov a samotný obsah vôle zohľadnený nebol. Inými slovami, ústavný súd vytkol najvyššiemu súdu, že nepristupoval k hodnoteniu vôle v celej svojej komplexnosti tak, ako vyplynulo s dôkazov, ktoré tvoria obsah administratívneho a súdneho spisu (pozri skorší nález, s. 19 až 22).

11. Najvyšší súd po vrátení veci ústavným súdom rozhodol uznesením sp. zn. 4 Sžr 16/2017 z 10. apríla 2018 tak, že zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 2 Sp 59/2013 z 1. decembra 2015 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho uznesenia mu nariadil doplniť dokazovanie výsluchom žijúcich osôb, ktoré sa zúčastnili plenárneho zasadnutia miestneho národného výboru [REDAKOVANÉ] 16. augusta 1979. Krajský súd po doplnení dokazovania rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že posledné rozhodnutie okresného úradu opätovne zrušil a vec mu vrátil na nové rozhodnutie. Na základe odvolania rozhodoval najvyšší súd, ktorý rozsudkom sp. zn. 4 Sžr 3/2019 zo 4. novembra 2020 opätovne zmenil odvolaním napadnutý rozsudok krajského tak, že posledné rozhodnutie okresného úradu potvrdil.

12. Mesto Košice opätovne podalo ústavnú sťažnosť, o ktorej rozhodol ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 342/2021-72 z 28. októbra 2021 v spojení s opravným uznesením č. k. II. ÚS 342/2021-88 z 9. decembra 2021 (ďalej len „posledný nález“) o porušení práv mesta Košice. Po preskúmaní veci konštatoval, že najvyšším súdom prezentovaný názor (že zo skoršieho nálezu ústavného súdu mala vyplynúť požiadavka dôkladného zistenia stavu veci vykonaním ďalšieho dokazovania), na základe ktorého zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu, vyhodnotil v kontexte obsahu odôvodnenia skoršieho nálezu ako absurdný, keďže z jeho obsahu vyplynula len požiadavka komplexne posúdiť obsah vôle na základe už vykonaného dokazovania. Formalistický prístup najvyššieho súdu pri posudzovaní prejavu vôle a odmietnutie posúdiť obsah prejavenej vôle v spornom uznesení odmietol ako bezprecedentný prejav opakovanej arbitrárnosti nesúcej všetky pojmové znaky hrubej svojvôle bez relevantných argumentov.

13. Po vrátení veci ústavným súdom rozhodoval už najvyšší správny súd, ktorý rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny. Po rekapitulácii priebehu konania, tvrdení strán konania a dobovej právnej úpravy (zákona č. 69/1967 Zb.) vec posúdil tak, že sporným uznesením MNV [REDAKOVANÉ] zo 16. augusta 1979 došlo za súhlasu obce k zmene jej katastrálneho územia. Konštatoval, že len uznesením národného výboru (MNV [REDAKOVANÉ]) prijatým na plenárnom zasadnutí o územnej zmene bolo možné vyjadriť (prejaviť) súhlas, resp. nesúhlas obce alebo jej obyvateľov so zmenou priebehu hranice obce (bod 92). Vychádzajúc z obsahu materiálu na určenie nových hraníc okresov Košice-mesto a Košice-vidiek, ktoré zahrňovalo uznesenie vlády SSR č. 19/1976 o Smernom územnom pláne HSA Košice, návrh popisu priebehu okresnej hranice medzi okresmi Košice-mesto a Košice-vidiek (body 94 až 96), zápisnicu z rokovania plenárneho zasadania MNV [REDAKOVANÉ] zo 16. augusta 1979 a dôvodovú správu pripojenú k návrhu na uskutočnenie dotknutých zmien, vyložil obsah vôle obyvateľov obce [REDAKOVANÉ] týkajúci sa dotknutej zmeny (sporné uznesenie) za prihliadnutia na všetky relevantné okolnosti veci a skutočnosti, ktoré vyplynuli z dobových dokumentov (administratívny spis), s poukazom na obsah dôvodovej správy, Smerného plánu HSA Košice, grafickej časti materiálu, výkazu zmien vyčíslených zvlášť vo vzťahu k. ú. [REDAKOVANÉ] a k. ú. [REDAKOVANÉ] slovného popisu priebehu hranice, kde sa rovnako používa sporný pojem „kataster [REDAKOVANÉ] /VSŽ/“ komplexne tak, že plenárne zasadnutie MNV [REDAKOVANÉ] v bode A skutočne vyslovilo súhlas aj s navrhovanými zmenami k. ú. [REDAKOVANÉ] (body 97 až 102). Nesúhlas MNV [REDAKOVANÉ] vyjadrený v bode B interpretoval rovnako ako ústavný súd v skoršom aj poslednom náleze tak, že samotný nesúhlas so začlenením celej obce [REDAKOVANÉ] ešte neznamenal to, že nemohla byť začlenená ktorákoľvek z častí obce [REDAKOVANÉ], ktorá sa skladala z dvoch katastrálnych území (body 103, 104). Dodal, že v prostredí obcí dotknutých územnými zmenami bolo rozširovanie priemyselného komplexu bývalých VSŽ všeobecne známe. Za nedôvodnú námietku sťažovateľky považoval aj ňou namietanú neplatnosť uznesenia z dôvodu absencie zápisnice o hlasovaní poslancov, keďže zákon v rozhodnom čase pri hlasovaní určoval len súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov (prejavený spravidla zdvihnutím ruky) a nevyžadoval sa v zápisnici údajov o hlasovaní jednotlivých poslancov (bod 109).

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou prerokovania ústavnej sťažnosti je posúdenie, či všeobecné súdy dali dostatočné a ústavne konformné odpovede na relevantné otázky súvisiace s predmetom sporu, ako aj tam uplatnenú argumentáciu.

II.1. K porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu

15. Proti napadnutému rozsudku krajského bola sťažovateľka oprávnená podať odvolanie, čo aj využila. Odvolanie predstavovalo účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého najvyšší správny súd poskytoval ochranu právam zaručeným ústavou a medzinárodnými zmluvami, ktorých porušenie sťažovateľka namieta v ústavnej sťažnosti. Je tak naplnená ústavná podmienka na aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), ktorý ústavnému súdu odníma právomoc konať a rozhodovať o ochrane označených základných práv i práva podľa dohovoru rozsudkom odvolacieho súdu.

16. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

II.2. K porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu

17. Vychádzajúc z podstaty námietok sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 391/09). Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto preskúmava len to, či orgán verejnej moci ten-ktorý zákon nevyložil spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08).

18. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

19. Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá

povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa tvrdí, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

20. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že práve tieto súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

21. Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodiť z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj v danej veci. Z týchto hľadísk preto posudzoval ústavný súd aj sťažovateľkou napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu.

22. V súvislosti so vznesenými námietkami sťažovateľky v tejto sťažnosti (pozri body 2 až 4 tohto rozhodnutia) je potrebné poukázať na to, že v správnom súdnictve aj za čias platnosti Občianskeho súdneho poriadku, ako aj za doby účinnosti Správneho súdneho poriadku platí zásada koncentrácie. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v konaní pred správnym súdom vo všeobecnosti nie je možné účinne uplatniť námietku, ktorá nebola uplatnená v skoršom konaní. Výnimkou sú prípady, ak námietka spočíva v tvrdení alebo okolnosti, na ktorú mal vo veci konajúci súd prihliadať *ex officio* (napr. v tvrdení nulite správneho aktu).

23. Ústavný súd vo vzťahu k námietke, že MNV [REDAKOVANÉ] rozhodovalo len o návrhu tejto zmeny, a nie o územnej zmene poukazuje na to, že sťažovateľka pôvodne tvrdila, že ide o platné rozhodnutie, a nespochybňovala skutočnosť, že predmetným rozhodnutím sa rozhodlo o zmenách priebehu hranice obce, len tvrdila, že sa netýkala k. ú. [REDAKOVANÉ] ako súčasťou obce [REDAKOVANÉ]. V kontexte uvedeného a s prihliadnutím na skutočnosť, že táto námietka nebola uplatnená riadne a včas, ju vyhodnotil ako neprípustnú. Nad rámec uvedeného dodáva, že aj keby bola prípustná, je potrebné ju považovať za špekulatívnu a založenú na formalistickej argumentácii v rozpore so skutočnosťou.

24. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky o nulite správneho aktu sporného uznesenia MNV z dôvodu zmatečnosti použitého výrazu „kataster [REDAKOVANÉ] /VSŽ/“, ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemôže ísť o nulitu, keďže ho vydal orgán, ktorý mal právomoc, pričom bol správny akt doručený adresátom ako nositeľom práva a jeho obsah je zrozumiteľný a v súlade s vtedy platným právom.

25. Pokiaľ sťažovateľka namietala, že v okolnostiach veci išlo o neprípustný výklad vôle v rámci administratívneho aktu za použitia výkladových metód súkromného práva, ústavný súd sa s touto tézou nestotožňuje, keďže išlo len o zistenie obsahu už prejavenej vôle vzhľadom na použitý výraz. Otázka, či bola pri vydávaní správneho aktu (sporného uznesenia v dôsledku hlasovania) prejavená vôľa, nebola sporná, sporné bolo len to, či prejavenu vôľou došlo k zmenám hraníc obce [REDAKOVANÉ] a jej súčasťou k. ú. [REDAKOVANÉ], teda čo bolo jej obsahom. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku, ústavný súd dospel k záveru, že záver najvyššieho správneho súdu o vyjadrení súhlasu so zmenami v k. ú. [REDAKOVANÉ] možno považovať za ústavne konformný a rešpektujúci všetky relevantné okolnosti veci. Nemožno súhlasiť ani s námietkou sťažovateľky, že záver o vyjadrení súhlasu bol založený len na jedinom dôkaze (na základe orientačných plošných údajov pre návrh úpravy hraníc, ktorý nebol na plenárnom rokovaní ani prístupný). Najvyšší správny súd pri posudzovaní vychádzal z celého obsahu materiálu na určenie nových hraníc okresov Košice-mesto a Košice-vidiek, teda z viacerých listín, ktoré v príslušnej časti odôvodnenia svojho napadnutého rozsudku aj opísal a analyzoval (pozri body 94 až 102).

26. Pokiaľ ide o kritiku ústavného súdu pri posudzovaní predmetnej veci v skorších štádiách (skorší a posledný nález), ktoré majú byť údajne v rozpore s judikatúrou najvyššieho súdu, ako aj kritiku samotného najvyššieho správneho súdu, ktorý nerešpektoval judikatúru vyšších súdnych autorít (najvyššieho súdu), ústavný súd ju považuje za účelové tvrdenia sťažovateľky.

27. Cieľom a účelom poskytovania ochrany zo strany ústavného súdu je zabezpečiť účinnú ochranu základných práv a slobôd účastníkov súdneho konania. Pokiaľ všeobecný súd poruší základné práva toho-ktorého účastníka konania tým, že ignoruje obsah spisu, vykonané dokazovanie, účelovo vytrháva z kontextu skutočnosti, ktoré selektívne hodnotí, pričom opomenie vyhodnotiť ďalšie pre rozhodnutie relevantné dôkazy, uvedené postupy bez ďalšieho možno považovať za prejavy svojvôle, ktoré v právnom štáte nemožno tolerovať.

28. Námietku sťažovateľky o nelogickosti usporiadania k. ú. Košice-mesto, že zasahuje až 12 kilometrov za hranice mesta, pričom medzitým sa nachádza k. ú. Košice-okolie, možno považovať za až insitnú, keďže je všeobecne známe, aké je usporiadanie územia k. ú. mesta Košice a z akých historických dôvodov. Tým dôvodom bolo práve vybudovanie priemyselného závodu VSŽ, toho času U. S. Steel Košice.

29. Ústavný súd po preskúmaní obsahu napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu, ústavnej sťažnosti a jej príloh, vychádzajúc z obsahu skorších rozhodnutí všeobecných súdov v predmetnej veci, a v neposlednom rade aj z obsahu oboch náleзов ústavného súdu vydaných vo veci sťažovateľky, konštatuje, že závery, ku ktorým dospel najvyšší správny súd v napadnutom rozsudku, nemožno považovať za arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené, a dodáva, že ani námietky vznesené sťažovateľkou nie sú spôsobilé spochybníť ústavnú udržateľnosť napadnutého rozsudku. Preto dospel k záveru, že neexistuje relevantný súvis medzi namietaným právom sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie na jednej strane a napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu na strane druhej. Na základe uvedeného sťažnosť sťažovateľky v tejto

časti namietaných práv odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

30. Sťažovateľka okrem namietaného porušenia svojich procesných práv namietala, že napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu došlo aj k porušeniu jej hmotných práv na ochranu majetku v dôsledku nelegitímnosti vykonanej zmeny katastrálnych hraníc v rozpore s reštitučným charakterom § 52 zákona č. 162/1995 Z. z. platného v rozhodnom čase.

31. Ústavný súd aj túto námietku o porušení hmotného práva sťažovateľky považuje za zjavne neopodstatnenú. V konaní bolo preukázané, že obec [REDAKOVANÉ] (tvorená katastrálnymi územiami [REDAKOVANÉ]) legitímnym spôsobom rozhodla o zmene svojich hraníc a vzdala sa častí svojich katastrálnych území v súvislosti s výstavbou závodu VSŽ. Nie je možné s plnou vážnosťou tvrdiť, že o tom nevedela, resp. vzhľadom na jej blízkosť sa mohla legitímne domnievať, že výstavba nezasiahne do jej územia. Reštitučný charakter ňou namietaného ustanovenia katastrálneho zákona pokrýval len prípady, ak sa zmena priebehu hranice vykonala v rokoch 1948 až 1989 bez súhlasu obce alebo obyvateľov obce. Keďže v konaní bol preukázaný opak (teda že zmena prebehla za účasti obce [REDAKOVANÉ], ktorej poslanci riadne a zákonným spôsobom rozhodli o dotknutých zmenách) a závery najvyššieho správneho súdu sú riadne odôvodnené, ústavný súd došiel k záveru, že neexistuje relevantný súvis medzi namietaným právom sťažovateľky na ochranu na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu na jednej strane a napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu na strane druhej. Na základe uvedeného sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti namietaných práv odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

32. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa už ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu